

Valikõppeaine „Keel ja kultuur“

1. Üldalused

1.1. Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel. Selles õppeaines omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. 4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke. 4. klassis keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldist arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

1.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

- Õpilase rahvusliku identiteedi säilitamine ja tugevdamine.
- Huvi arendamine emakeele ja kultuuri vastu.
- Tutvumine oma rahva ajaloo, traditsioonide ja kultuuriliste eripäradega.
- Suulise ja kirjaliku kõneoskuse arendamine emakeeles.
- Võimetuste kujundamine kultuuriliste tekstide, kunstiteoste ja folkloori tajumiseks ja analüüsimiseks.

1.3. Võimalusi lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja läbivate teemade käsitlemiseks

Lõimimise eesmärk Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis on integreerida erinevad õppevaldkonnad, nagu ajalugu, ühiskonnaõpetus, geograafia, inimeseõpetus, muusika ja kunstiõpetus. Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis toimub: väljasõitude ja välitundide korraldamine, projektide loomine, mis ühendab erinevaid aineid. Ühised teemad ja praktilised tegevused, mis hõlmavad endas mitut ainet.

1.4. Õppetegevuse kavandamise ja korraldamise põhimõtted

Valikaine õppetegevust kavandades ja korraldades Kohtla-Järve Kesklinna Põhikoolis:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 3) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;
- 4) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;
- 5) tegeldakse tekstiloome ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

1.5. Hindamine

Õppeaine hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid. Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

1.6. Õppekeskkond

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab õppeaine õpet:

- 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;
- 2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info, meedia- ja digikirjaoskust;
- 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);
- 4) väljaspool kooliruumi, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, 6 kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

2. Ainekava

2.1. Keel ja kultuur

2.1.1. Teadmised, oskused, hoiakud

Õpitulemused	Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema	Lõiming	Läbivad teemad
Õpilane: 1) osaleb ühistegevuse ajal üksteise tegevust reguleerivas dialoogis, kirjeldab ja annab hinnanguid tegevustele; 2) loeb õpitud teksti õigesti sõnade ja süntagmade kaupa, arvestab kirjavahemärke; loeb õppimata teksti vähemalt sõnahaaval;	Peatükk: HÄÄLIKUD JA TÄHED Häälikud ja tähed. Tähestik. Tähestikuline järjekord. Täisja kaashäälikud. Helilised ja helitud häälikud. Tugevad ja pehmed kaashäälikud. Susisevad kaashäälikud. Häälikuühendite жи,	Loodusõpetus Muusika Ajalugu	Kultuuriline identiteet: emakeele õppimine. Teabekeskond ja meediakasutus: kirjaliku ja suulise suhtlemisoskuse kujundamine. Visuaalse

<p>3) leiab küsimuste-korralduste alusel tekstist sõnu, lauseid ja lõike (sh peamõttele osutavaid lauseid);</p> <p>4) vastab küsimustele teksti kohta (nimetab põhjuslikke seoseid, annab hinnanguid tegevustele);</p> <p>5) tuletab õpetaja juhendamisel tekstis sõnastamata teabe, toetudes oma kogemustele ja teadmistele;</p> <p>6) annab abivahenditele toetudes tekstilähedaselt ja valikuliselt edasi teksti või lõigu sisu; kirjeldab ja võrdleb esemeid rühmas (kuni 3 objekti);</p> <p>7) mõistab, koostab ja kasutab kõnes kuni 6-sõnalist lihtlauset ja sihitisosalauset; laiendab lihtlauset skeemide ja süntaksiküsimuste abil;</p> <p>8) analüüsib ja moodustab käändevorme skeemide abil, rakendab neid õpitud funktsioonides oma kõnes;</p> <p>9) kirjutab õigesti üksikhäälikutest koosnevaid kuni 4-silbilisi sõnu; kasutab suunamisel enesekontrollivõtteid;</p> <p>10) teeb 4–5-sõnalise lause ära kirja sõnahaaval ja kontrollib tulemust.</p>	<p>ши, ча, ща, чу, шу õigekiri.</p> <p>Silbitamine ja poolitamine. Rõhk sõnas. Sõnade õigekirja kontrollimine sõnavormi muutmise kaudu (гриб – грибы). Töö sõnastikuga (trüki- ja veebiväljaanded).</p> <p>Peatükk: SÕNA Tegevusi tähistavad sõnad. Omadusi tähistavad sõnad. Eessõnad ja nende õigekiri.</p> <p>Tugevdusmärk ja selle õigekiri. Töö sõnastikuga.</p> <p>Peatükk: LAUSE</p> <p>Lihtlause. Lihtlause koostamine.</p> <p>Küsimustele vastamine nii suuliselt kui ka kirjalikult. Teksti koostamine. Töö sõnastikuga.</p> <p>Peatükk: KIRJALIK TEKST Töö tekstiga. Töö tekstiga rühmas. Sõnade järjekord tekstis. Küsimused ja vastused. Puhtandi kirjutamine.</p> <p>Ära kirja kirjutamine. Etteütlus. Töö sõnastikuga.</p> <p>Peatükk: SUULINE</p> <p>VÄLJENDUSOSKUS Koondlause. Liitlause sidesõnaga ja. Küsimused ja vastused. Suuline kõne. Rühmatöö</p> <p>Peatükk: LUGEMINE Lugemistehnika. Omaette ja ilmikas lugemine. Loetu</p>		<p>teksti analüüsimine.</p> <p>Iseseisev teabeotsing.</p> <p>Väärtused ja kõlblus klassikollektiivi kujundamine rühmatööde kaudu.</p> <p>Oma kogemuste teadvustamine ning oma tegutsemise jälgimine ja reflekteerimine. isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemuste saamine.</p>
--	--	--	---

	mõistmine. Loetu võrdlemine laste kogemusega. Tegelased. Ümberjutustus. Luuletused, ka rahvaluule.		
--	--	--	--